

6.9.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon rakenteiden uudistus STM05:00/2015

JHL:n lausunto päivystyksen ja erikoissairaanhoidon rakenteiden uudistamiseen

Säädösehdotusten kommentointi

Vaativan erikoissairaanhoidon ja operatiivisen toiminnan keskittäminen on perusteltua kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja hoidon tasalaatuisuuden ja tason turvaamiseksi koko maassa.

JHL pitää tarkoituksenmukaisena esityksen ehdotuksia säätää terveydenhuoltolaissa ensihoitopalvelun järjestämisestä, ensihoitopalvelun sisällöstä ja ensihoitokeskuksesta. JHL kannattaa myös esitystä erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämistä.

Lakiluonnoksessa esitetty säädös perustason erikoissairaanhoidon toimintojen keskittämisestä jää epäselväksi. Alueen väestön ohjeistus hoidon porrastuksesta on oltava selkeä ja yksiselitteinen. Alueellinen palveluiden saavutettavuus ja saatavuus on varmistettava. Muutoin ratkaisut johtavat koko uudistuksen ja myös tulevan sote-uudistuksen kannalta epätarkoituksenmukaisiin rakenteisiin.

JHL esittää myös, että lain perusteluissa selkeytettäisiin, miten paikallisesti voidaan sopia sosiaalipäivystyksen toteuttamisesta terveydenhuollon päivystysten yhteydessä.

Vapaamuotoiset kommentit

Toimivat hoitoketjut

Esityksessä pitäisi kuvata myös se, miten päivystystoimintojen yhteydessä vastataan kasvavaan kotihoidon ja erilaisten palveluasumisen asiakkaiden kiireelliseen hoidon tarpeeseen. Kasvava kotihoidon ja kotiin vietävien palveluiden määrä lisää myös henkilöstön osaamistarpeita. Päivystyksen ja perusterveydenhuollon rajapinta on merkittävä sekä päivystyksen toiminnan sujumisen ja kustannusten hallinnan kannalta että asiakkaiden jatkohoidon laadun turvaamiseksi.

Laajoissa päivystyspisteissä hoitoajat ovat lyhyitä ja potilaiden siirtyessä jatkohoitoon hoidot ovat vielä kesken. Tämä asettaa vaatimuksia myös jatkohoitopaikkojen päivystysjärjestelyille ja henkilöstön osaamiselle.

Huomioimatta ovat myös sairaanhoitopiirien ja tulevien alueellisesti suurempien maakunta-alueiden potilassiirtojen suunnittelu, joissakin tapauksissa ns. reuna-alueet voisivat tehdä yhteistyötä. Esityksen taloudellisten vaikutusten arviointi herättää kysy-

6.9.2016

myksiä: siirtykö esim. erikoissairaanhoidon vuodeosastoista suunnitellut säästöt perustason kustannuksiin?

Esityksen henkilöstövaikutukset ovat vaillinaisia

Vaikutusarvioinnissa todetaan, että lakimuutoksen edellyttämien säästöjen toteuttaminen edellyttää toimintojen lakkauttamista pienimmistä yksiköistä, kuten aluesairaalosta. Vaikka tämän uskotaan vaikuttavan operatiiviseen leikkaavaan toimintaan ja päivystystoimintaa, on toimenpiteellä laajempikin vaikutus mm. laitoshoidon tai välinehuollon tehtäviin.

Toimintojen keskittäminen vaikuttaa vääjäämättä myös henkilöstön työssäkäyntialueiden kasvamiseen ja henkilöstön tarpeen vähentämiseen.

Uudistuksen aikataulu

Esityksellä päivystystoiminnan muutosta kiirehditään jo ennen vuoden 2019 SOTE- ja maakuntauudistusta. Päivystyksen ja koko muun sosiaali- ja terveydenhuollon muutosten eriaikaisuus tuottaisi vuosille 2017-2018 sekavan tilanteen. Ehdotettu 1-2 vuoden siirtymäaika on liian lyhyt, jos laki tulisi voimaan jo 1.1.2017. Päivystysten rakenteita koskevan lainsäädännön tulisi astua voimaan samanaikaisesti sote- ja maakuntalainsäädännön kanssa.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja

Lisätietoja: erityisasiantuntija Marjo Katajisto, marjo.katajisto@jhl.fi, 010 770 31 (vaihde)